

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О. Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**СЦЕНІЧНО-ВИКОНАВСЬКА
МАЙСТЕРНІСТЬ:
ПОСТАНОВКА КОНЦЕРТНОГО НОМЕРУ**

галузь знань – 0202 «Мистецтво»
напрямок підготовки – 6.020204 Музичне мистецтво (Сольний спів)
Освітній рівень - Перший («бакалаврський»)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин зведено з робочим навчальним планом. Структура типової.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А. О. Таранник

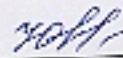

Робоча програма навчальної дисципліни «Постановка концертного номеру» для студентів за напрямом підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» (Сольний спів) першого («бакалаврський») освітнього рівня.

Розробник: Левіт Дмитро Анатолійович, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу
Протокол від "6" березня, 2017 року № 1

Завідуюча кафедри
академічного та естрадного вокалу

Ю. П. Меренко

© Левіт Д. А., 2017
© КУ імені Бориса Грінченка, 2017
Інститут мистецтв, 2017

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3. Програма навчальної дисципліни	6
4. Структура навчальної дисципліни	8
5. Навчально-методична картка	9
6. Теми практичних занять	9
7. Теми лабораторних занять	10
8. Самостійна робота	10
9. Розподіл балів	10
10. Методи навчання	10
11. Методи контролю	11
12. Загальні критерії оцінювання	11
13. Методичне забезпечення	12
14. Рекомендована література	12

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS – 2	Галузь знань 0202 «Мистецтво»	Нормативна
Модулів – 1	Напрямок підготовки – 6.020204 Музичне мистецтво	
Змістових модулів – 1		
Загальна кількість годин – 120 На поточний навчальний рік – 60		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітній рівень - Перший («бакалаврський»)	Лекції
		- год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Лабораторні
		4 - год.
		Самостійна робота
		28 год.
		Модульний контроль
		4 год.
Індивідуальні завдання:		
- год.		
Форми підсумкового контролю: ПМК		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування системи теоретичних знань, практичних вмінь і навичок для постановки концертних номерів, засвоєння елементів режисерського мистецтва, оволодіння практичними засобами та методами, удосконалення культури майбутнього постановника концертних номерів.

Завдання курсу:

- усвідомлення суті і функцій концертного номеру, його місця у роботі організатора - постановника музично-видовищних заходів;
- опанування знань і умінь, необхідних для роботи з учасниками колективів, сольними виконавцями над головним елементом музичного видовища – концертним номером у театралізованих заходах, шоу-програмах, концертах;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі концертної діяльності в музично-видовищної та виконавській практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні тенденції розвитку концертних номерів в Україні і світі;
- порядок розробки і створення концертного номера;
- прийоми та специфіку постановки номерів різних жанрів;
- фахові вимоги до представників творчих професій;
- функціональні обов'язки виконавця и постановника;

вміти:

- орієнтуватися в тенденціях розвитку концертних номерів в Україні і світі;
- аналізувати тематику видовищних заходів;
- визначити основні елементи роботи над постановкою концертного номера від задуму до кінцевого втілення;
- визначати предмет постановки;
- аналізувати літературні, музичні якості матеріалу для постановки;
- використовувати практичні навички при роботі над постановкою концертного номеру;
- створювати відповідну атмосферу в залежності від жанру концертного номера, заходу;
- провести теоретичний аналіз своєї роботи.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програми компетентності**: загальні та фахові (спеціальні).

Загальні

Інформаційна:

– здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.

Методологічна:

– здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку вокального, сценічного та постановочного мистецтва;

– розуміння методології театрального мистецтва.

Самоосвітня:

– розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

– здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

Фахові (спеціальні)

Здатність (до):

- самостійної роботи з творами різних жанрів, відповідно до програмних вимог;
- аналізу здобутків світової та національної постановочної майстерності;
- ведення навчально-репетиційної роботи;
- здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку;

Програмні результати навчання

- Цілісно і грамотно сприймати і виконувати музичні твори, самостійно освоювати репертуар музично-виховних видовищних заходів, розробляти та втілювати постановку концертних номерів (відповідно до програмних вимог).
- Працювати в колективі, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом;
- Володіти культурою усного та писемного мовлення, професійною термінологією;
- Здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Поняття концертного номеру, його структура, композиційна побудова, жанрові характеристики. Постановочний план концертного номера. Постановка концертного номера ліричного характеру.

Тема 1. Вступ. Зміст і структура курсу. Історичні аспекти концертної творчості.

Поняття «концерт». Історія виникнення концертної творчості. Основні різновиди програм: збірний, тематичний, театралізований, концерт – огляд, моноконцерт, сольний, концерт – вистава, тощо.

Тема 2. Поняття концертного номеру. Жанрові різновиди концертних номерів.

Характеристика жанрів. «Чисті» і синтетичні жанри концертної творчості. Філармонічний і естрадний жанри. Розмовний, хореографічний, оригінальний, музичний жанри.

Особливості підготовки номерів музичного жанру: пісня, романс, куплети, частушки, музична мозаїка, музична ексцентрика, мелодекламація. «Зрима» пісня. Синтетичні номери.

Особливості жанрів в дитячих концертах. Номери дитячих концертів.

Способи спілкування з публікою на концертній естраді.

Номер – основа концерту. Добір номерів і їх місце у програмі. Врахування технічних та творчих можливостей сцени.

Тема 3. Структура концертного номеру. Композиція і архітектоніка номеру, як самостійної одиниці концертної творчості. Особливості драматургії концертного номера: тема ідея, конфлікт, наскрізна дія, головна подія. Концепція номера.

Композиція номера. Режисерський підхід до створення номера. Новітність змісту матеріалу в номері, новий незвичайний очікуваний аспект, незвичний ракурс у віддзеркалюванні сучасності. Експозиція та розвиток дії. Кульмінація як контрастний злам в розвитку дії. Фінал як завершення дії

Визначення ідейно-тематичної спрямованості номеру. Розробка режисерського задуму вокального номера, режисерського бачення. Відчуття і емоційний підхід – результат зіткнення дії. Принципи музично-драматичної дії.

Тема 4. Формування задуму концертного номеру. Надзавдання і наскрізна дія номеру.

Логіка і мислення. Аналіз думок, цілей, розкриття підтексту. Розстановка задач при формуванні задуму концертного номера. Творчі і технічні можливості реалізації номеру.

Тема 5. Постановочний план – головний документ концертного номера. Схема постановочного плану.

Постановочний план як спосіб графічного викладу ідей, думок, цілей і завдань номера.

Проаналізувати номер за схемою:

- ідейно-тематична спрямованість номеру
- історія виникнення твору, авторський стиль
- композиційна побудова
- принцип створення художніх образів
- якість підібраних виразних засобів та їх поєднання
- режисерський хід
- використання ідейно-емоційних засобів виразності.
- літературний запис.

Тема 6. Види репетицій. Особливості репетиційної роботи у студентів -вокалістів.

Застольний період. Аналіз клавiру або лібрето пісні. «Привласнення» тексту пісні до особистості виконавця. Розставлення акцентів.

Репетиція в репетиційному залі. Основна мета репетиційної роботи "у залі" – пошуки точної лінії фізичного життя шкіряного персонажеві як найбільш зрозуміле висловлення його внутрішнього життя. Втілення цього життя в дії на сцені. Робота “за подіями” як основний принцип роботи.

Репетиція на сцені. Перехід виконавців на сцену з декоративним оформленням як завершальний етап роботи над номером. Закріплення всього, раніше знайденого, пошуки цілісного і гармонійного звучання всіх компонентів концертного номеру.

Прогонні репетиціїПеревірка та уточнення всієї сценічної композиції (співвідношення цілих та окремих її частин, головного та другорядного) у співвідношенні з наскрізною дією і надзавданням програми. Перевірка та уточнення темпоритму, найбільш виразних мізансцен. Освоєння виконавцем декорації, бутафорії, музики, шумів, костюмів та знайденого раніше гриму.

Монтувальні репетиції. Репетиції з установки декорацій із застосуванням музики, світла, шумів (без виконавців та з виконавцями). Визначення режиму роботи на сцені і за кулісами.

Генеральна репетиція. Перевірка творчої готовності концертної програми в цілому. Точний розрахунок години. Загальний хронометраж. Доцільність проведення генеральних репетицій. Обговорення колективом першої генеральної репетиції безпосередньо з режисером.

Тема 7. Постановка концертного номера ліричного характеру.

Втілення режисури ліричного концертного номеру програми:

- задум концертного номеру
- пошуки образного рішення номеру
- пошук форм і засобів контакту з глядачем, партнером
- пошуки музичного оформлення

- пошуки художнього оформлення
- розробка пластичного малюнка номеру
- робота над образом у номері
- відпрацювання окремих трюків, реприз, хореографії, вокалу в залежності від основної жанрової спрямованості номерів
- розробка темпоритмічного малюнку номерів, та атмосфери.
- робота над постановкою фінальної частини номерів (уклін, “бісовка”, ухід артистів зі сцени).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
го		Л	п	лаб	інд	с.р.	м.к.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Предмет і завдання курсу. Поняття концертного номеру, його структура, композиційна побудова, жанрові характеристики. Постановчий план концертного номера. Постановка концертного номера ліричного характеру.							
Тема 1. Вступ. Зміст і структура курсу. Історичні аспекти концертної творчості.	6		2	2		2	
Тема 2. Поняття концертного номеру. Жанрові різновиди концертних номерів	4		2			2	
Тема 3. Структура концертного номеру. Композиція і архітектоніка номеру, як самостійної одиниці концертної творчості Особливості драматургії концертного номера: тема, ідея, конфлікт, наскрізна дія, головна подія. Концепція номера.	4		2			2	
Тема 4. Формування задуму концертного номеру. Надзавдання і наскрізна дія номеру.	6		2			4	
Тема 5. Постановочний план – головний документ концертного номера. Схема постановочного плану.	4		2			2	
Тема 6. Види репетицій. Особливості репетиційної роботи у студентів -вокалістів.	4		2			2	
Тема 7. Постановка концертного номера ліричного характеру	28		12	2		14	
Модульний контроль	4						4
Усього годин	60		24	4		28	4

5. Навчально-методична карта навчальної дисципліни

Модуль 1	Змістовий модуль I						
Назва модуля	Предмет і завдання курсу. Поняття концертного номеру, його структура, композиційна побудова, жанрові характеристики. Постановчий план концертного номера. Постановка концертного номера ліричного характеру.						
Кількість балів за модуль							
Тема	1	2	3	4	5	6	7
Лекції (год.)							
Практичні (год.)	2	2	2	2	2	2	12
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Вступ. Зміст і структура курсу. Історичні аспекти концертної творчості.	Поняття концертного номеру. Жанрові різновиди концертних номерів	Структура концертного номеру. Композиція і архітектура номеру, як самостійної одиниці концертної творчості. Особливості драматургії концертного номера: тема, ідея, конфлікт, наскрізна дія, головна полія. Концепція номера.	Формування задуму концертного номеру. Надзавдання і наскрізна дія номеру.	Постановочний план – головний документ концертного номера. Схема постановочного плану.	Види репетицій. Особливості репетиційної роботи у студентів -вокалістів.	Постановка концертного номера ліричного характеру
Практичні	(10+1)*1= 11б	(10+1)*1= 11 б	(10+1)*1= 11 б	(10+1)*1= 11 б	(10+1)*1= 11 б	(10+1)*1= 11 б	(10+1)*6 =66 б
Лабораторні	(10+1)*1= 11б						(10+1)*1= 11 б
Самостійна робота	5б.	5б.	5б.	5б.	5б.	5б.	5б.
Види ПК	Модульна контрольна робота 25 балів						
Всього балів за мод.	214						
Всього:	214 / коеф. 2,14						

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин
1	Аналітичний огляд концертної творчості українських та зарубіжних виконавців. Визначення різновидів номерів за тематичними та жанровими ознаками, засобами виразності, розкриттям матеріалу.	2
2	Визначення концертних номерів за жанровими ознаками. Особливості роботи виконавця над музичним, музично-драматичним, музично-речовим жанрами..	2
3	Визначення композиційної структури концертного номеру. Створення концепції номера з урахуванням матеріально-технічних та творчо-виконавських можливостей.	2
4	Визначення режисерського задуму концертного номеру.	2
5	Запис постановочного плану концертного номера ліричного характеру.	2
6	Розробка план-схеми репетицій..	2
7	Постановка концертного номеру ліричного характеру	24
	Разом	30

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин
1	Визначення різновидів номерів за тематичними та жанровими ознаками, засобами виразності, розкриттям матеріалу.	2
2	Відбір матеріалу для концертного номеру ліричного характеру.	2
	Разом	4

8. Самостійна робота

Теми	Год.	Бали
Тема 1. Вступ. Зміст і структура курсу. Історичні аспекти концертної творчості.	2	5
Тема 2. Поняття концертного номеру. Жанрові різновиди концертних номерів.	2	5
Тема 3. Структура концертного номеру. Композиція і архітектоніка номеру, як самостійної одиниці концертної творчості. Особливості драматургії концертного номера: тема, ідея, конфлікт, наскрізна дія, головна подія. Концепція номера.	2	5
Тема 4. Формування задуму концертного номеру. Надзавдання і наскрізна дія номеру.	4	5
Тема 5. Постановочний план – головний документ концертного номера. Схема постановочного плану.	2	5
Тема 6. Види репетицій. Особливості репетиційної роботи у студентів - вокалістів.	2	5
Тема 7. Постановка концертного номера ліричного характеру.	14	5
Всього:	28	35

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ПМК	214
1	27	16	16	16	16	16	82	

10. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.
 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних творчих проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Навчальні досягнення з дисципліни «Основи акторської майстерності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- Усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- Письмового контролю: складання постановочного плану.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

13. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма;
- навчально-методична література;
- технічні засоби навчання (аудіовізуальна апаратура, світлове обладнання тощо).

14. Рекомендована література

Базова

1. Зайцев В.П. Режисура естради і масових заходів. Київ, Мистецтво, 2000 р.
2. Рубб А. 30 бесед об эстрадном концерте – М.: 2004 г.
3. Клименко В.В. Ваш вихід, панове, або акторська майстерність. Київ, ТАКСОН, 2002 р.
4. Корнієнко М. Лесь Курбас: Репетиції майбутнього, Київ, Мистецтво, 1988 р.
5. Мочалов Ю. Композиция сценического пространства. - М.: Просвещение, 1981г.
6. Михайлова А.О. Образ спектакля. -М.: Искусство, 1978.
7. Германова М. Эстрадный номер. – М.: Сов. Россия, 1986 г.
8. Черкашин Р.О. Художнє слово на сцені, Київ, Мистецтво, 1989 р.
9. Захава Б.Е. Мастерство актера и режиссера. М. Искусство, 1978 г.

Допоміжна

10. Михайлова А.К. Образный мир сцены. М.Искусство, 1979 г.
11. Неллі В. Про режисуру. – К.: Мистецтво, 1977 р.
12. Эфрос А.В. Репетиция – любовь моя, М.Искусство, 1975 р.
13. Ремез О. Мізансцена – мова режисера. – К.: Мистецтво, 1970 р.
14. Клитин С.С. Эстрада. - Л.: Искусство, 1987 р.
15. Шароев И.Г. Режисура эстрады и массовых представлений, - М.: Просвещение, 1986 г.
16. Щербакова Г.А. Концерт и его ведущий М.Советская Россия, 1974 г.
17. Германова М.Г. Эстрадный номер М.Советская Россия, 1986 г.

Інформаційні ресурси

1. Збірник підручників з режисури: <http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=777097>
2. Книги з режисури: <http://www.livelib.ru/tag/%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B8%D1%81%D1%81%D1%83%D1%80%D0%B0>
3. Новини про театр, театральні фестивалі тощо: <http://theatre.atdigest.ru/>
4. Сучасний театр в Україні: <http://teatre.ua/>
5. Масові свята: <http://teatr-igry.ru>
6. Особливості режисури масових свят: <http://www.playwright.ru/dramaturg/bb-osobennost-rejissury-prazdnikov.htm>

Рекомендована література розміщена в інституційному репозиторію.